A°. 1828. N°. 11.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 24 Januarij.

SMYRNA, den 21. December.

De gezanten van Engeland en Frankrijk bevinden zich thans te Vurla. Gisteren heeft zich eene bezending van de Fransche kooplieden te Smijrna derwaarts begeven. Schoon de graaf *Guilleminot* ongesteld was, heeft hij dezelve echter ontvangen. De afgevaardigden betuigden hunnen dank voor de geruststellende verzekeringen, welke men een paar dagen te voren ontvangen had, namelijk dat de (misschien slechts kortstondige) opschorting der diplomatieke betrekkingen met de Porte, geene opschorting der handelsverbindtenissen zou ten gevolge hebben. Men vertrouwde derhalve, dat de kanzelarij zou geopend blijven en de vlag niet weggenomen worden. Tot hunne verbazing ontvingen de afgevaardigden van den graaf *Guilleminot* ten antwoord: « dat het tijdsgewricht zoo hagchelijk was, dat hij deze verzekering moest herroepen. Hij had reeds aan het consulaat geschreven, dat ingevolge afspraak met den Engelschen gezant, de Fransche vlag den 15. Januarij ingetrokken, en de kanzelarij denzelfden dag gesloten zou worden. Na dien tijd mogten de consulaats-beambten wel als particuliere personen te Smijrna blijven, doch moesten alle ambtsverrigtingen derzelven ophouden; terwijl alsdan aan den Nederlandschen consul de verdere bescherming der Fransche onderdanen zou opgedragen zijn. De afgevaardigden maakten vertoogen, en verzochten, gelijk de Engelsche kooplieden van hunne zijde mede gedaan hadden, dat Smijrna onzijdig mogt verklaard worden. Zij stonden in voor de toestemming der Turksche overheden in zoodanigen maatregel, roemden de gematigdheid en wijsheid dezer overheden, en verzochten eindelijk om bescherming tegen de zeerooverij. De graaf *Guilleminot* wees het eerste voorstel van de hand, als onvereenigbaar met de staatkundige belangen; doch voegde er bij, dat wanneer er verandering in zijn, aan het consulaat medegedeeld besluit mogt kunnen komen, zij daarvan vóór den 15. Januarij door den vice-admiraal *de Rignij* zouden verwittigd worden. Ten aanzien der zeerooverij zeide hij, dat men zich daarmede onverwijld bemoeijen zou; staatkundige omstandigheden hadden tot dus verre niet toegelaten, deze zaak met dien nadruk te behandelen, welke zij verdiende.

De heer *Stratford Canning*, van zijne zijde, heeft aan het Engelsche consulaat eene aanschrijving in den vorm eener memorie afgevaardigd. De 15 Januarij is ook daarbij als de dag opgegeven, waarop de Engelsche kanzelarij gesloten, en de vlag van dezelve afgenomen zal worden. De heer *Stratford Canning* heeft het aan hem gerigte verzoekschrift met die aanschrijving beantwoord. De Engelschen te Smijrna werden derhalve gisteren bijeengeroepen en aan hen de bedoelde aanschrijving medegedeeld; met bijvoeging, dat na den 15. Januarij een iegelijk die maatregelen behoorde te nemen, die hij met zijn belang het meest overeenkomstig zou oordeelen.

In weerwil dezer besluiten van deze gezanten, schijnen de Engelsche en Fransche kooplieden, wegens de toegezegde bescherming van de Turksche overheden, voornemens te zijn, Smijrna niet te verlaten.

De Fransche admiraal *de Rignij* heeft zich, zegt men, uitgelaten, dat nu reeds de vorderingen der verbondene hoven niet meer binnen de grenzen van het traktaat van Londen konden beperkt blijven, en dat ieder dag dralens van zijde der Porte haren toestand verergerde.

De Russische consul, de heer *Froding*, is nog hier, en wil niet eer vertrekken, voor dat hij zeker berigt der afreize van den heer *van Ribeaupierre* van Konstantinopel ontvangen heeft. Hij zal alsdan, aan boord van het fregat *Konstantijn*, den admiraal graaf *van Heiden* opzoeken.

De boven gemelde memorie van den heer *Stratford Canning* luidt aldus:

De heer *Eliot* zal aan den consul van Z. Br. M. te Smijrna de bijgevoegde aanschrijving overhandigen. Zoodra deze consul (de heer *Werrij*) de Britsche kooplieden zal verzameld hebben, zal de heer *Eliot* hen, in tegenwoordigheid van dezen consul, verwittigen, dat de gezant het verzoekschrift, dat zij den 16. dezer aan hem ingediend hebben, ontvangen en in overweging genomen heeft. Hij zal er bijvoegen, dat hij ten gevolge daarvan, belast is, hun de volgende mededeeling te doen:

« De gezant bemoeit zich ernstig, om den Engelschen handelsstand alle die bescherming en hulp te doen genieten, die met den toestand, in welken de wederzijdsche betrekkingen der beide landen zich door zijn vertrek van Konstantinopel bevinden, bestaanbaar zijn. Te dien einde heeft hij den heer *Werrij* gemagtigd, met de uitoefening zijner functien van consul tot den 15. der aanstaande maand voort te varen. Hij heeft ook met den oudsten commanderenden officier van het eskader Zr. Mt. ruggespraak gehouden, om voor de aanhoudende tegenwoordigheid van eene genoegzame zeemagt te Smijrna, ten minste tot na afloop van gemelden termijn, te zorgen. Hij heeft verder aan den consul overgelaten, om met andere onderdanen van Z. Br. M. te Smijrna te blijven, zelfs na dat zijne ambtsverrigtingen opgehouden hebben; en zoodra zijne kanzelarij gesloten zal zijn, zal de kanzelarij van den Nederlandschen consul voor de Britsche kooplieden geopend worden en des noods het Nederlandsche gezantschap (te Konstantinopel) ten hunnen behoeve tusschen beiden treden; de Porte heeft overigens haar voornemen geopenbaard, om de in hare staten achterblijvende onderdanen der drie mogendheden, voor het tegenwoordige, onder hare eigene uitsluitende bescherming te nemen.

« Opzigtens de neutraliteit van Smijrna, waarmede waarschijnlijk bedoeld is, dat geene met de Porte in oorlog zijnde mogendheid eenen aanval tegen deze stad zou ondernemen, zal de gezant de eerste gelegenheid te baat nemen, om de wenschen der kooplieden aan Zr. Ms. gouvernement voor te dragen. Middelerwijl gelooft hij, dat zij geenen aanval van de zijde der Grieken te duchten hebben.

« De uitroeijing van de zeerooverij in de naburige wateren is allezins eene zaak van het hoogste belang, waaraan de ernstigste opmerkzaamheid en de onvermoeidste pogingen moeten toegewijd worden. Indien de aanschrijvingen van Zr. Ms. gouvernement en de pogingen der geallieerde eskaders tot dus verre niet voldoende waren ter uitroeijing van het kwaad, moet dit toegeschreven worden aan de gunstige gelegenheid tot zeerooverij, welke de natuur van den Archipel en van de kusten aanbieden. Het is te hopen, dat eindelijk krachtdadiger middelen ter wering van dit kwaad zullen gebezigd worden, en het zal den gezant groot genoegen verschaffen, daartoe te kunnen medewerken.

« De heer *Eliot* zal deze mededeeling besluiten met de vermaning aan de kooplieden, om den hagchelijken toestand onzer tegenwoordige betrekkingen met Turkije niet uit het oog te verliezen, en hen in duidelijke woorden voor de gevaren waarschouwen, waaraan zij hunne belangen zouden blootstellen, wanneer zij de hun thans aangebodene gelegenheid verzuimden, om hunne aangelegenheden spoedig in orde te brengen, en zich op het mogelijke geval van eene meer stellige breuke voor te bereiden, welker waarschijnlijkheid te verhelen, hoe zeer dit geval ook betreurd, en zoo mogelijk verhoed moet worden, even onverstandig als onvoorzigtig zou wezen.

Aan boord van Zr. Ms. fregat *Drijad* in de baai van Vurla den 19. December 1827. *Stratford Canning.*

TRIEST, den 10. Januarij.

Door schepen van Smijrna, welke deze stad den 24. December hebben verlaten, verneemt men, dat aldaar de volmaaktste rust en veiligheid blijft heerschen; dat het kasteel van Scio zich steeds tegen de aanvallen der Grieken verdedigd, en dat de Engelsche en Fransche gezanten van Konstantinopel te Vurla zijn aangekomen.

Door een schip van Corfu, hetwelk den 4. dezer van daar is vertrokken, heeft men berigt, dat de Engelsche gezant, de heer *Stratford Canning*, reeds op dat eiland is aangekomen. In de haven van Corfu waren twee Grieksche oorlogsvaartuigen verschenen, doch zij hadden, op last der regering, die haven moeten verlaten.

(Osservatore Triestino.)

WEENEN, den 15. Januarij.

Volgens berigten uit Corfu van den 30. December, was aldaar den vorigen dag van Vurla aangekomen het Engelsche fregat *Drijad*, met den heer *Stratford Canning* aan boord. Den 31. December zou dezelve met de aan hem verschuldigde eerbewijzen aan land ontvangen worden. — Over de verdere operatien van den generaal *Church*, sedert deszelfs landing bij Dragomestre, heeft men tot dus verre niets stelligs vernomen. Volgens berigten uit Prevesa, was de gouverneur *Veli Bei* eerst den 12. December van daar opgebroken. De twee voorgaande dagen waren reeds 2500 man Turksche troepen naar Dragomestre op marsch gegaan, om tegen de onder den generaal *Church* gelande Grieken te ageren. Volgens een berigt in de Courant van Corfu, zou de generaal *Church* van Dragomestre naar den kant van Missolunghi getogen zijn.

FRANKFORT, den 15. Januarij.

Uit Bucharest wordt den 4. dezer het volgende gemeld: — « Vóór eenige dagen werd bij den Mufti eene groote vergadering van alle de ministers en de voornaamste muzelmannen gehouden, in welke de reis-effendi verslag gaf van de tegenwoordige betrekkingen tusschen de Porte en de drie mogendheden, en tevens zijne meening over de nog overblijvende hulpmiddelen schijnt geuit te hebben; met verzoek, dat ieder zijn gevoelen vrij openbaren, en vervolgens over het gehoorde stemmen zou. De toestand van de Ottomansche Porte moet bij deze gelegenheid niet gunstig afgeschetst zijn, daar, zoo als men verneemt, de meerderheid zich met den reis-effendi vereenigd, en hare toestemming tot de door hem voorgedragene redmiddelen gegeven heeft. Dan door den invloed van den Mufti, die bij de beraadslaging over groote staatsaangelegenheden gewoonlijk beslissend is, schijnt het besluit der vergadering in zoo verre gewijzigd te zijn, dat de Porte wel omtrent alles, wat de Grieksche zaak betreft, met groote omzigtigheid zal te werk gaan; doch hare toegevendheid niet buiten de grenzen der voegzaamheid en eer zal gaan. Men zou zich bepalen tot de voorslagen, die laatstelijk aan den heer van *Ribeaupierre* gedaan waren, en welke dezelve van de hand gewezen had, onder voorwendsel, dat het vertrek van zijne ambtgenooten, de gezanten van Engeland en Frankrijk, hem belette, verder met de Porte in onderhandeling te treden. Derhalve werd besloten, de drie mogendheden van deze voorslagen regtstreeks kennis te geven, en derzelver antwoord af te wachten, alvorens daarin verandering te maken of tot het uiterste over te gaan. De voorslagen, welke de Porte den 15. December nog aan den Russischen gezant medegedeeld heeft, schijnen hierop neder te komen: 1.) Aan de Grieken zou het regt toegestaan worden, om zich in Morea en op de eilanden door zelf gekozene raija's te regeren; 2.) Het oude hoofdgeld zou door eene algemeene belasting, naar gelang der inkomsten des lands, vervangen worden; 3.) In Griekenland zou geene Turksche krijgsmagt gelaten worden, met uitzondering alleen van de bezettingen eeniger vestingen. — Na afloop der vergadering heeft, naar het schijnt, de groot-vizier zich naar den Sultan begeven, en denzelven de besluiten medegedeeld. De Porte heeft het geraden gevonden,

eene vergadering van de voornaamsten des lands bij een te roepen, om hunne stem uit te brengen.

VAN DE RUSSISCHE GRENZEN, den 3. Januarij.

De volgende is de nota van den graaf *van Nesselrode*, aangaande de betrekkingen met de Porte, waarvan reeds meermalen is melding gemaakt. Men ziet uit dezelve den ernstigen wil van Z. M. Keizer *Nicolaas*, om het traktaat van Londen van 6. Julij, naauwkeurig na te leven, en hetzelve steeds als grondslag van alle handelingen te beschouwen.

Petersburg, den 12. November 1827.

« In den oogenblik, waarop de beslissende slag, welke de geallieerde eskaders genoodzaakt waren, de Turksch-Egijptische vloot in de haven van Navarino te leveren, aller aandacht tot zich trekt, acht ik het dienstig u, mijnheer, het oogpunt op te geven, waaruit het keizerlijke kabinet deze gedenkwaardige gebeurtenis beschouwt. Allezins zou het onze eerste wensch geweest zijn, het traktaat van Londen zonder bloedvergieten te zien voltrekken, en uit dit oogpunt beschouwd, betreuren wij onze zegepraal. — Van den anderen kant heeft de Keizer dadelijk erkend, dat — bij het gevaar van het hoofddoel van dit traktaat, door de verdelging der Grieken op het vaste land, en den inval, waarmede *Ibrahim*-pacha de eilanden van den Archipel bedreigde, verijdeld te zien, naardien de woordbreuk van den laatsten, door eene herhaalde schennis van den, op den 21. September, met hem plegtig gesloten wapenstilstand was bewezen; — de admiraals die zich met vredelievende inzigten naar de haven van Navarino hadden begeven, doch daar zijn aangevallen geworden, door het aannemen van het gevecht, slechts de hun gegevene voorschriften opgevolgd, en met vrucht de gemeene zaak gediend hebben. De slag van Navarino plaatst het verbond en de staatkunde der mogendheden, die het Londensche tractaat geteekend hebben, in het ware licht. Hij geeft de hoop, dat de Ottomansche regering, nadat zij eindelijk hare dwaling zal hebben ingezien, zich zal haasten de voorwaarden aan te nemen, die haar voorzeker eenige opofferingen opleggen, maar ook tevens eenige wezenlijke vergelding verzekeren. De besluiten van den Sultan moeten nu ook diegene regelen, welke onze doorluchtige Regent moet nemen. — In allen gevalle, hetzij de Porte overeenkomstig onze wenschen mogt handelen, of door vijandelijke maatregelen, de gevaren van haren toestand nog vermeerderen, Z. M. de Keizer heeft vastelijk besloten, in naauwe overeenstemming met Engeland en Frankrijk, de vervulling van het traktaat van 6. Julij te bevorderen, in overeenstemming met dezelven, de weldadige bepalingen van het traktaat te verwezenlijken, en in elken staat van zaken den edelen grondregel te betrachten, die aan de contracterende partijen geene oogmerken tot landvergrooting door veroveringen, of tot eenige andere uitsluitende voordeelen toelaat. (*get.*) NESSELRODE.

Na het ontvangene berigt van de afgebrokene onderhandelingen te Konstantinopel, verzond de graaf van *Nesselrode* eene tweede nota, die in den wezenlijken zin slechts eene herhaling is van de vorenstaande.

PARYS, den 20. Januarij.

De Koning heeft bij een nader besluit bepaald, dat de burggraaf *de Caux*, eerst benoemd tot minister secretaris van staat der administratie van oorlog, den titel zal voeren van minister secretaris van staat van oorlog.

Het voormalige ministeriele avondblad schijnt in geene betrekking tot het nieuwe ministerie te staan, hoezeer het deszelfs verdediging op zich genomen heeft. Men beweert, dat de gewezen minister *de Villèle* dit blad voor eene som van 500,000 franken heeft aangekocht. Het zal dus bestemd zijn, om zijne beginselen bij voortduring te verkondigen.

— Volgens berigten uit Londen, is de vergadering van het parlement, welke op den 22. dezer zou plaats hebben, uitgesteld tot den 29sten, uit hoofde het nieuwe ministerie nog niet benoemd is.

BRUSSEL, den 21. Januarij.

Een der dagbladen had gemeld, dat het Collegium Philosophicum zou ophouden eene kweekschool voor geestelijken te zijn en eene nadere algemeene bestemming zou ontvangen. De *Gazette des Pays-Bas* zegt gemagtigd te zijn om dit berigt te weerspreken, en verzekert, dat *tot dus verre* geene zoodanige bepaling is gemaak.

AMSTERDAM, den 22. Januarij.

Ter vervulling der vacature, veroorzaakt door het bedanken van den weleerw. heer *A. Francken*, predikant te Utrecht, is op den 8. dezer door de weleerw. heeren Predikanten en Ouderlingen het navolgende drietal geformeerd: DD. *Jacobus Corstius*, te Enkhuizen; *Jan Jacob van Voorst*, te Zutphen, en *Abraham Verwey*, te Lochem. — Op den 16. dezer het volgende drietal door de heeren Diakenen: DD. *Murk Haltjes Ringnalda*, te Harlingen; *Herman Fangman*, te Schiedam, en *Bartout van der Feen* te Middelburg. — Uit welk zestal op heden door den grooten kerkenraad het volgende drietal is uitgebragt: DD. *Jan Jacob van Voorst*; *Herman Fangman* en *Bartout van der Feen*, en daaruit beroepen: Ds. *Jan Jacob van Voorst*, predikant te Zutphen.

ARNHEM, den 23. Januarij.

Do. *Riehm*, predikant te Zalt-Bommel, voor het beroep alhier op hem uitgebragt bedankt hebbende, zoo is gisteren door den grooten kerkenraad der hervormde gemeente, op nieuw gemaakt het navolgende twaalftal van predikanten: DD. *Warmelo*, te Hazerswoude; *Bloemers*, te Keppel; *Vels*, te Twello; *Droogleever Fortuijn*, te Hillegondsberg; *Kok*, te Gorinchem; *Dwars*, te Steenwijk; *Steenmeijer*, te Elburg; *Verwey*, te Lochem; *Sannes*, te Veendam; *van der Vegt*, te Elden en Driel; *Waller*, te Bolsward en *van der Feltz*, in de Beverwijk.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 23. Januarij 1579 werd de vermaarde *Utrechtsche Unie*, de grondslag van het gemeenebest der nu Vereenigde Nederlanden, onder heimelijke medewerking van *Oranje* en deszelfs broeder graaf JAN VAN NASSAU, die misschien zelf of door iemand van zijnentwege, het ontwerp daartoe opgemaakt had, te *Utrecht* gesloten.

Den 23. dito 1668 sloot men, na eenige voorafgegane geheime onderhandelingen tusschen den ridder W. TEMPLE en den raadpensionaris DE WITT, binnen vier dagen, twee verbonden met *Groot-Brittanje*, het eene als het gewigtigste om den vrede tusschen *Spanje* en *Frankrijk* te bevorderen, waaraan ook de *Zweden* deel namen, hetwelk daardoor den naam van *triple alliantie* verkreeg.

Den 23 dito 1806 stierf de Engelsche staatsman WILLIAM PITT.

Den 24. dito 1712 werd Zijne Majesteit, FREDERIK III., Koning van *Pruissen* geboren.

Den 24. dito 1817 had er eene aardbeving op het eiland *Java* plaats.

ARNHEM, den 24. Januarij.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal;
Den .. Jan. 11 E. 2 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 4 D.
Den .. dito 3 E. 9 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 30 D.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.